

רמזות אפילו מחרת יפרחש מט צוף ותאכ דין להן ופעל גטו מצח
 רצעל לזוי נמור מענתון אנת יצרת משתם לטות קול שבור:

אפתי רת, ריוח כטרמה טיט לו סיבע
 באעכא אא, עליט וא וסחתו ופרש גי
 עכי השורטי) לבי שהא סער אין גננון
 להחן את קסורכ לב | ואכר שצאו בכני
 מסלם וחתה מעיסרא התחרוזה הנור.
 חוק, סרבר על נמצחחות של אוכת
 מכור לס, אל הריא משיש מעקור אנ
 ללחוש חמרם אחר התעיון שאר דכו
 אגברו טיר ונרמא אר סרטי.

גברא ותרנ תנר כרר תנר נבצר

את פרה עלו ירנה

אפילו מצא אחרת נאה הימנה לא
 עקבא ואה הנמנת נאה היודי
 חוגמ' השח נואלן לעבת: ים נעוו.

אפילו מצא אחרת נאה הימנה?

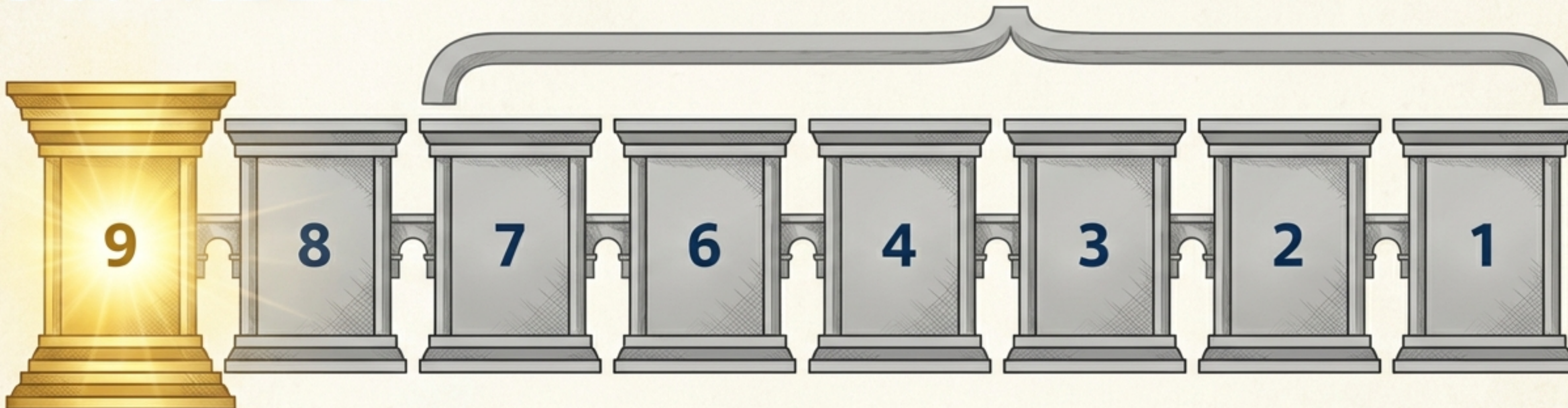
חוק, מוסר, וקדושת הבית במשנתו של רבי עקיבא

מקבא ברית ליה תרין
 ידיו אעבר בית ארבע
 אורחיה וסחמיה אורחיה
 לעולם פירמיה במה בית אר
 מירא נסיה ונרמא אר סרטי
 אגברו טיר ונרמא אר סרטי.

מבוסס על שיעורו של הרב שמעון לפיד

שאלת היסוד: האם בכלל לגרש?

מכניקת הגירושין
(איך לכתוב, מתי למסור, הלכות השליח)

המסר שבסידור: גירושין הם לא נקודת המוצא.
רבי יהודה הנשיא מקדיש מסכת שלמה לאיך מתגרשים,
ורק בסוף, מחוסר ברירה, שואל מתי.

רבי עקיבא אפילו מצא אחרת נאה הימנה (אובדן חן)	בית הלל הקדיחה תבשילו (פגיעה מכוונת, חוסר חוסר התאמה)	בית שמאי דבר ערווה (בגידה, זנות)	עילת הגירושין
{ והיה אם-לא תמצא-חן בעיניו... כי-מצא בה ערות דבר }			פסוק המקור
התרה על בסיס רצונו האישי של הבעל, ללא קריסה אובייקטיבית.	התרה במקרה של הרס מערכת היחסים והתפקוד.	התרת הנישואין רק במקרה של הרס מוסרי מוחלט.	המשמעות המעשית

רבי עקיבא של המשנה

מפרקים חבילה והורסים בית
רק כי מצא אחרת נאה הימנה?
זו עילת גירושין!?

הפרדוקס
המוסרי

רבי עקיבא של האהבה

רחל עזבה בית מפואר והלכה
איתו לגור במתבן. רבי עקיבא
הוא סמל המסירות והאהבה
המוחלטת של התלמוד.

וְהָיָה אִם-לֹא תִמְצָא-חֵן בְּעֵינָיו, **כִּי**-מִצָּא בָּהּ עֲרוּת דָּבָר...

רבי עקיבא

כי = אי נמי / או

שני תנאים נפרדים.
או שלא מצאה חן (מצא אחרת)
או שמצא בה ערוות דבר.

בית שמאי

כי = בגלל ש...

תנאי אחד בלבד.
היא לא מוצאת חן חן בגלל
שמצא בה ערוות דבר.

המשנה

עילת הגירושין אחידה ואינה מבחינה בין סוגי נישואין.

התלמוד במסכת גטין צ':

מפצל את המציאות לשניים:

זיווג שני:

זיווג שני: אם שנאתה שִׁלַּח —
יש לגיטימציה לגירושין על רקע רגשי.

זיווג ראשון:

זיווג ראשון: שנא המשלח —
המגרש את אשתו הוא שנא לפני המקום.
(אפילו בית הלל מסכימים).

השאלה: איך פוסקים הלכה מתוך הסתירה הזו?

ראוי / מוסר

שאלת הרצוי מול הלא-רצוי.
איך יהודי באמת אמור לבנות
ולהנהיג את ביתו?

כאן פועלת הגמרא.
גירושין הם טרגדיה
לסבנוה (שנוא המשלח),
גם כאשר הם חוקיים.

דין / חוק

שאלת המותר והאסור. האם המגרש
נחשב עבריינין שעבר על חוקי התורה?

כאן פועלת המשנה.
המשנה אינה מדריך מוסרי,
היא ספר חוקים פלילי.

איסור משפטי / דין

ולא יגרש אדם אשיתו ראשונה אלא אם
כן מצא בה ערוות דבר...

ואין ראוי לו למהר לשלח אשתו ראשונה..."

הנחיה מוסרית / ראוי

הרמב"ם משלב את שני הממדים. ישנו איסור משפטי לגרש ללא עילה כבדה, אך גם כשיש עילה חוקית – מוסרית, מן הראוי שלא למהר לפרק את הברית.

זיווג שני

- התאמה אנושית
- שותפות

חיבור ארצי. מערכת יחסים הבנויה על בחירה
והתאמה שלבסוף יכולה גם להסתיים באם חסרה.

זיווג ראשון

- בת פלוני לפלוני
- קשה כקריעת ים סוף
- אשת בריתך

חיבור משמיים. ברית מטפיזית שמקורה
מחוץ לטבע המוכר.

כל המגרש אשתו ראשונה אפילו מזבח מוריד עליו דמעות

מדוע דווקא המזבח? כי זיווג ראשון אינו רק שותפות חוזית — הוא 'אשת בריתך'. המזבח, המסמל את הברית בין ישראל לאלוהים, בוכה על קריעתה של ברית מקודשת. גם אם הגירושין נעשים בהסכמה מלאה ומותרים חוקית, ברמה הערכית — זוהי טרגדיה.

מוכיא המשת את הוזוילים

איש + אשה

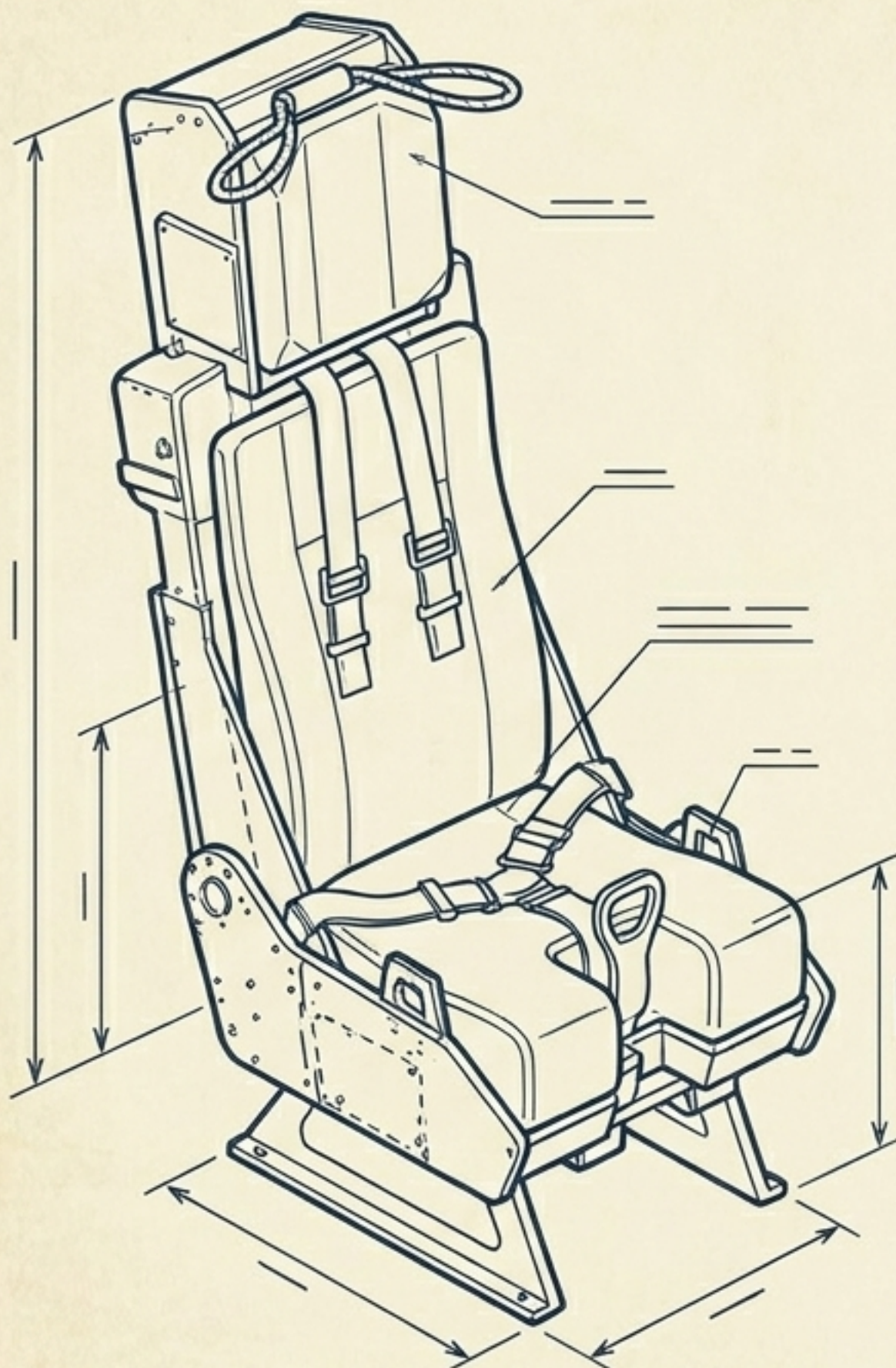
לא זכו

אש אוכלתם (נשארות
רק האותיות א' ו-ש').

זכו

שכינה ביניהם (האותיות י' ו-ה'
מחברות את המילים).

האידיאל האמיתי של רבי עקיבא אינו חיפוש אחר אחרת נאה הימנה. האידיאל הוא בניית משכן לשכינה. פירוק הבית משמעו סילוק הנוכחות האלוהית עצמה.

**"גירושין הם כמו כיסא מפלט במטוס.
אף טייס לא רוצה להשתמש בו.
הוא מיועד רק למצב בו המטוס
מתרסק ואין ברירה." — הרב חיים נבון**

**החוק (המשנה) דואג שכיסא המפלט יהיה מותקן
ותקין, ולא הופך את הטייס לעבריין אם נאלץ לנטוש.**

**המוסר (הגמרא) דורש מאיתנו לעשות הכל כדי
שהמטוס ימשיך לטוס אל על, מתוך שלום בית ואהבה.**